

पूर्णाङ्कः- १००
उत्तीर्णाङ्कः-४०
समयः- ३ घण्टा

“अखिल नेपाल भिक्षु महासंघद्वारा संचालित”
नेपाल बौद्ध परियत्ति शिक्षा
प.स.पा.या कोविद अन्तिम वर्ष (कक्षा १०)
बु.सं. २५५७ (वि.सं. २०७०)
प्रथम प्रश्न-पत्र (नेपाली भाषा)

प्र. नं. १. तल दिइएका प्रश्नहरूको उत्तर लेख्नुहोस् (३ वटा मात्र)

-३X१० =३०

- क) भगवान बुद्धलाई किन अनुत्तर पुरिसदम्म सारथि भनिएको हो ? वर्णन गर्नुहोस् ।
ख) पच्चत्तं वेदितब्बो भन्ने धर्मगुणको बारेमा व्याख्या गर्नुहोस् ।
ग) संघ गुण कति वटा छन् ? कुनै दुईवटाको बयान गर्नुहोस् ।
घ) बोध्यङ्ग कति प्रकारका छन् उल्लेख गरी बोध्यङ्ग सूत्रको महत्व बारे चर्चा गर्नुहोस् ।

प्र. नं. २ सप्रसङ्ग व्याख्या गर्नुहोस् ।

२X५ =१०

- क) एकदा धम्मराजापि गेलञ्जेनाभिपीलितो ।
चुन्दत्थेरेन तयेव भणापेत्वान सादरं ॥
ख) नो चे वरुणस्स धजग्गं उल्लोकेययाथ, अथ ईसानस्स देवराजस्स धजग्गं उल्लोकेययाथ । ईसानस्स
हि वो देवराजस्स धजग्गं उल्लोकयतं यं भविस्सति भयं वा छम्भितत्तं वा लोमहंसो वा, सो
पहीयिस्सतीति ।

वर्ग ख बुद्धकालीन ब्राह्मण

प्र. नं. ३. तलका प्रश्नहरूको समिक्षात्मक जवाफ दिनुहोस् । (कुनै ३ वटा मात्र)

३: १०=३०

- क) बुद्धको श्रावकरूपमा अजित माणव कसरी रूपान्तरण हुनपुगे ? उनले प्रकट गरेका प्रीति वाक्यको बारेमा चर्चा गर्नुहोस् ।
ख) भगवान बुद्धले कूटदन्त ब्राह्मणलाई महत्फल र महानिसंसयुक्त यज्ञबारे कसरी बताउनुभयो ? प्रष्ट पार्नुहोस् ।
ग) भगवान बुद्धले उदायी ब्राह्मणलाई गर्नुभएको यज्ञको विस्तारबारे चर्चा गर्नुहोस् ।
घ) भगवान बुद्धले ब्राह्मणवादको खण्डन कसलाई विस्तृत रूपमा कसरी गर्नुभयो ?
ङ) सद्धा बीजं तपो वुट्ठी, पञ्चा मे युगनङ्गलं ।
हिरी ईसा मनो योत्तं, सति मे फालपाचनं ॥
यस गाथाको अभिप्राय स्पष्ट पार्नुहोस् ।

वर्ग ग पालि भाषावतरण

प्र. नं. ४ धातु भनेको के हो ? यो कति प्रकारका छन् उदाहरण सहित स्पष्ट गर्नुहोस् ।

५

प्र. नं. ५ निपात र उपसर्गमा के फरक छन् उल्लेख गरी उपसर्ग कति प्रकारका छन् र के के हुन् लेख्नुहोस् । १०

प्र. नं. ६ भू धातु को पञ्चमी आख्यात, परस्स पद र अत्तनोपद दुवै रूप लेख्नुहोस् ।

५

प्र. नं. ७ नेपालीमा अनुवाद गर्नुहोस् । (५ वटा मात्र)

१०

- क) वेगेन गेहं गन्त्वा काली नाम दासिं पक्कोसित्वा सहस्सं दत्त्वा आह, गच्छ, इमस्मिं नगरे उपधारेत्वा अज्ज जात-दारकं गण्हित्वा एही ।
ख) सुरामेरयपानञ्च यो नरो अनुयुञ्जति ।
इधेव मेसो लोकस्मिं, मूलं खनति अत्तनो ।
ग) सचे भवं सोणदण्डो समणं गोतमं दस्सनाय उपसंक्रमिस्सति, भोती सोणदण्डस्स यसो परिहायिस्सति, समणस्स गोतमस्स यो अभिवड्ढिस्सति ।
घ) राजाले राजकुमार हुनुभएका स्थविरको धातु चैत्य स्थापना गरी हरेक वर्ष त्यस धातुलाई गौरव र सम्मानको निमित्त त्यहाँ जानुभयो ।
ङ) सांसारिक दुःखबाट मुक्त हुन चाहने व्यक्तिहरूले क्लेशसित युद्ध गरी जितेर आर्यसत्य अवबोध गर्छन् ।
च) ऋण लिएर व्यापार गर्ने पुरुषको व्यापार समृद्धि भयो भने उसले प्रीति प्राप्त गर्नसक्छ ।

समाप्त